Botár Attila

Határjárások

Felsőnána körül

I.

Bokorra akadt pacsirtatollal
mit kezdjen a mélység, mit a magasság? –
A Kréta-sziget színeket forral,
ahol gyerekkor sem sejti a partját,

csak azt: a távol egyre közelébb,
és károgást hord a patak-darabka,
előbb-utóbb elárulja nevét,
s nem szólíthatjuk így: Jegenyék Atyja

a roncs pilótafülkét. Nem idő:
kölyök-kezünk babrálta szét a néma,
halálos műhelyt, s egét veszítő
pályára csattant a holdas planéta –

Madaras lombok és varjúváros –:
pirosak, rozsdák, szürkék. Károgásba,
vagy hova vesztek? S hogy szemünk homályos,
hány évszak fészek-rablásának ára?

A nyári papírforgó: négy levél
és szellő kap katángszín áldozatba,
négy égtáj, három idő éldegél.
Sehol a fák, a fáknak csak a fattya.

A kenderáztató! Rágunk csepűt
dugóspuskához, s bal térdünk lenyúzva!
Bök a toklász s a köd-nyelte betűk –
Világ vezet ki belőled, falucska.

Botár Attila (1944) Székelyudvarhelyen született, Veszprémben élő költő. Utóbbi kötete: *Kötődések. Ave Regina* (versek, 2016).

II.

Világ vezet ki… Aztán összezár.
Az égtájak csak elnyelik a hangot.
A fájdalom velünk nő, nem lazsál,
és nincs, ki mondja „Kár lesz odahagynod
a Hideg-hegyet, a Lencse-völgyet,
s a Kétyi-tetőt öreg tőkéivel,
hol sváb, székely, felvidéki tölthet
a nehéz alkonyból, s kortyol. Férfi-hely…”

Kimetsz a visszapillantó tükör
egy udvart: meggyvirág vagy hóra ébredt,
az út poros volt, de már tündököl
a régi lányoktól, felhőkre léptek,
s oltár elé, a fejük bekötve,
aztán jövőjük indul, s jár a bölcső
körül komájuk, ángyuk, hogy köszöntse
az Érkezettet: álomban időző
királylány itt mindegyik, vagy királyfi.
Az év három nap, s megtanultak járni –

III.

Hozzá húzok. A szél szaharája előtt lecsukódó
pillákhoz. De ki néz? Viszlek a föld-utakon,
férfikerékpár-vázon a májusi meggyfavirágzás
fátylai közt. Mi lakik bennem? A bőröm alatt
ráz az öröm, lent porzik a tegnapelőtti kolonc-sár,
röpdös kedvcsiholó varkocs, a lánynevetés
fölzaklatja a vért, rándítja kezemben a kormányt,
zöld árnyék-madarak, jobbra a szarka csörög,
vagy kilazult sárhányó küldi hiába a vészjelt
– mindegy, lánc ha szakad, majd ha letört a pedál…
Viszlek, friss tavaszom. De ha egyszer szökni akarnánk? –
képzeletem zümmög, s hessegetem bogarát.
Sejlik gazdagodóban a táj csupaszítja a szélvész –
nézhetek irdatlan széle-se-hossza határt.
Ám de kié az a szempár, portól-bántva hunyorgó?
Arcba-maradt mosolyán éled a domb, a vetés.
Vissza te nézel az összes szöglet alól? Te kukucskálsz?
Mintha szemeznénk csak (hívek a régi misék
oltárfényeinél, hisz az Úr a tudója a szívnek),

úgy köszön, int a vidék, s mint az imént-született,
faggatnám: „Hova tűnt?”, és rám olvassa: „Te szöktél,
tarkán, színeivel csalt el a nagy sokaság.”
„…zsákmány vagy. Zsivajával fog be, ragaccsal a város.
Nyers, harsány fecsegés tiszta szavadba vegyült…”
Suttog az álom. Férfi a kérdés. Asszony a válasz.
Múlt fészkén a jelen költi a holnaputánt.

IV.

Csillaggá váltan távolodsz te is –
kimerült mágnes az elme, elejti
a dűlők nevét. Nem tud róla senki,
hogy világ volnál. A szél tovavisz,

s mint ördögszekér szórja szét kaszatját,
földet vetek be a gondjaimmal,
de jóslat int, álom űz, kakukk csal,
s az útjelző kövek egymásnak adják
az árnyékukkal, amit nem felejtek:
a kút, a fészer és a pince, feljebb
egy kiszolgált, ódon pályaudvar.

*

Hideg falak, négy, és a mennyezet
(avagy hiánya), mást ne várjak (porszem).
Ház, szoba, szék, otthonos zugoly sem
jut részemül, csupán *férőhelyek*,
akár istálló, ól, pajta baromnak,
hol zabot, moslékot, szénát cipeltem
vödörből és vályúból oltva szomjat,
s a „kívül tágasabb” forgott eszemben.

*

A rozsdavas, -pikkely, rozsdasejtek
valami erőt mégis tartanak,
van harmadik sarok, mit nem ejtek:
a világért küzd, hogy maradjanak
utak vissza, ha *ki* is vezettek –
s a jövőre-érvényes szavak,
Észak és Dél meddő mágnes, enged,
s a harmadik pólus még szabad –

V.

Csillaggá váltan lovunk homlokán
vagy a Tejúton patkónyomok őre.
A nehézkedés köréből kitörve
tükör-őszintén vár az óceán,
a fönti,
hogy a papír anyagától
különülve még megpillantsalak,
kifog a szem, horog végén ficánkol,
a visszadobott csík- és naphalak,

s velük patak, rét és zabostarisznya
nagyságú hold is fölötted, falum,
elérkezett, hogy énekre csitítsd a
betért lelket józanul, halkszavún,
aztán csak oltsd a mögöttünk-parázs,
a röpképünk rongyolta tereket,
mert szentostyára s égő, trachomás
szemünkre egykor itt reggeledett –

A kín, a nyavalyák már édesültek,
bár fészkek hűlt helyére ismerünk.
Madár-álcánk hull, nem marad velünk,
alatta arcot hordunk, anyaszültek,
s szökik szívünkhöz vér, tüdőnkbe szufla,
ahogy csöpp kályhád, kéményed jelent
vacsorafüstöt és -ízt odabent –
Ráncokból nőnek szárnyak homlokunkra.